

Na osnovu odredbi Zakona o zaštiti na radu ("Službene novine SR BiH", broj: 22/90), člana 49. Zakona o radu („Službene novine FBiH“, broj: 43/99 i 32/00), Školski odbor JU OŠ „Zaim Kolar“ Dejčići, na sjednici održanoj dana 21.9.2017. godine, donio je

P R A V I L N I K O ZAŠTITI NA RADU

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

U cilju zaštite života i zdravlja zaposlenika od povrede na radu, profesionalnih i drugih oboljenja u vezi sa radom, zaposlenici JU OŠ „Zaim Kolar“ Dejčići (u daljem tekstu Škola), uređuju svoja prava i obaveze u vezi zaštite na radu Pravilnikom o zaštiti na radu (u daljem tekstu Pravilnik) u skladu sa zakonom o Zaštiti na radu ("Službene novine SR BiH", broj: 22/90) (u daljem tekstu Zakona) i drugim važećim propisima.

Član 2.

Zaštita na radu, u smislu odredbi ovog Pravilnika obuhvata skup mjera i aktivnosti usmjerenih na stvaranje uslova koji obezbjeđuju sigurnost na radu, na sprečavanju i otklanjanju opasnosti i štetnosti koje mogu prouzrokovati povrede na radu, profesionalna i druga oboljenja i oštećenja zdravlja zaposlenika na radu ili u vezi sa radom kao i na očuvanju zdravlja i radne sposobnosti zaposlenika.

Član 3.

Zaštita na radu organizuje se, sprovodi i unapređuje uporedo sa organizacijom i unaprjeđenjem procesa proizvodnje i procesa rada uopšte, uz primjenu savremenih tehničkih, obrazovnih, zdravstvenih, pravnih, ekonomskih i drugih mjera. Škola će se u okviru plana razvoja obezbijediti potrebna sredstva za sprovođenje i unapređenje zaštite na radu i njihovu realizaciju.

Član 4.

Ovim Pravilnikom prema uslovima i potrebama JU OŠ „Zaim Kolar“ iz oblasti zaštite na radu, bliže se uređuju sljedeća pitanja:

- Prava, obaveze i odgovornosti organa upravljanja i rukovođenja
- Prava, obaveze i odgovornosti zaposlenika iz oblasti zaštite na radu,
- Utvrđivanje povrede radnih obaveza i preduzimanje mjera protiv zaposlenika iz oblasti zaštite na radu,
- Izrada plana i programa iz zaštite na radu,
- Obuka i provjera znanja iz oblasti zaštite na radu,
- Poslovi odnosno zadaci sa posebnim uslovima rada,
- Porovođenje posebnih mjera zaštite na radu,
- Periodični pregled oruđa i uređaja za rad, radnih sredina, elektro i gromobranskih instalacija,
- Posebna zaštita žena, omladine i invalida,
- Nabavka i održavanje sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu,
- Vođenje evidencije i čuvanje isprava iz zaštite na radu,
- Obaveze prema organima nadzora-inspekcije rada,
- Pružanje prve pomoći, ispitivanje uzroka na radu i elementarnih nepogoda

II PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI ORGANA RUKOVOĐENJA

- **Školski odbor**

Član 5.

Vrši sljedeće aktivnosti u organizovanju, provođenju i unapređenju zaštite na radu:

- Donosi pravilnik zaštite na radu i sve druge akte vezane za zaštitu na radu;
- Najmanje jednom godišnje razmatra stanje zaštite na radu;
- Razmatra i analizira svaki eventualni smrtni slučaj, kolektivnu nesreću i težu povredu na radu, preduzima mjere i pokreće postupak za utvrđivanje odgovornosti;
- Razmatra i analizira uzrok trajanja bolovanja;
- Donosi odluke o mjerama za unapređenje zaštite na radu;

- Donosi odluke o obezbjeđenju finansijskih sredstava za izvršenje plana i programa mjera zaštite na radu;
- Obavještava radnike o uzrocima smrtnih slučajeva, kolektivnih nesreća, težih povreda na radu, uzrocima o trajanju bolovanja i preduzetim mjerama, odnosno o izrečenim kaznama protiv preduzeća i odgovornih radnika;
- Razmatra izvještaj koji podnosi nadležni organ o stanju zaštite na radu i donosi odluku u skladu sa zahtjevima i preporukama tih organa;
- Prati realizaciju plana i programa mjera zaštite na radu u kome su definisane sve aktivnosti;
- Obustavlja proces rada u pojedinim radnim jedinicama u slučaju kada prijete neposredna opasnost po život ili zdravlje zaposlenika, odnosno kada nisu sprovedene odgovarajuće mjere zaštite na radu;
- **Prava, obaveze i odgovornosti direktora škole**

Član 6.

- Kontroliše neposredne rukovodioce radnika u izvršenju njihovih obaveza iz oblasti zaštite na radu;
- Zabranjuje rad ili udalji se sa rada zaposlenika koji krši propise zaštite na radu, ne upotrebljava propisana zaštitna sredstva, te predlaže pokretanje postupka zbog povrede radne obaveze u skladu sa važećim propisima;
- Vodi sve propisane evidencije iz oblasti zaštite na radu;
- Jednom godišnje dostavlja na razmatranje školskom odboru izvještaj o stanju zaštite na radu;
- Obavještava inspekciju rada o izvršavanju njihovih rješenja;
- Podnosi prijavu za pokretanje postupka zbog povrede radne obaveze usljed ne pridržavanja propisanih mjera zaštite na radu;
- Prati propise iz oblasti zaštite na radu;
- Brine se o periodičnim pregledima radnih prostorija, oruđa za rad uređenja elektro inсталacija;
- Obezbjeđuje nabavku ličnih zaštitnih sredstava i opreme;
- Obilazi određene prostorije škole u cilju uočavanja nedostataka i o tom podnosi izvještaj školskom odboru;
- Prati sprovođenje naređenja inspekcije rada o otkalnjavanju nedostataka iz oblasti zaštite na radu.

- **Prava obaveze i odgovornosti zaposlenika**

Član 7.

- Zaposlenik ima pravo i dužnost da na radu upotrebljava predviđena sredstva zaštite da ista namjenski koristi, da njima pažljivo rukuje, te da ih održava u ispravnom stanju;
- Zaposlenik je dužan da poslove odnosno radne zadatke obavlja sa punom pažnjom radi obezbjeđenja svog života i zdravlja kao i života, zdravlja ostalih zaposlenika sa kojima neposredno radi;
- Zaposlenik je dužan da se pridržava propisanih mjera zaštite na radu i da se brine o sprovođenju i unapređivanju zaštite na radu;
- Prije raspoređivanja radnika na poslove i radne zadatke radnik ima pravo i dužnost da se upozna sa uslovima rada, opasnostima i štetnostima na radnom mjestu kao i propisanim mjerama zaštite na radu;
- Zaposlenik je obavezan da pristupi obuci i provjeri znanja iz oblasti zaštite na radu, kao i periodičnim ljekarskim pregledima;
- Da poslove, odnosno radne zadatke obavlja na način i pod uslovima kako je tehnološkim postupkom propisano;
- Da pravilno rukuje oruđima i sredstvima za rad i da prilikom završetka rada oruđe i sredstvo za rad da ostave u ispravnom stanju;
- Zaposlenik je dužan da prijavi sve nedostatke koji bi mogli ugroziti bezbjednost na radu;
- Zaposlenik ima pravo da odbije poslove ukoliko će isti ugroziti njegovu sigurnost usljed ne sprovođenja mjera zaštite na radu;
- Prilikom težih povreda na radu, kolektivne nesreće ili elementarnih nepogoda dužan je pružiti prvu pomoć povrijeđenim zaposlenicima i učestvovati u odklanjanju posljedica;
- Zaposlenik je obavezan o svakoj odluci obavjestiti neposrednog rukovodioca, a ovaj dalje direktora škole.

Član 8.

U toku rada u školi zaposlenici su dužni da se pridržavaju sljedećih opštih pravila:

- Da poštuju zabranu pušenja i kao i pristup sa otvorenoim plamenom ili užarenim predmetom u prostorije gdje se nalazi ili gdje se radi sa lako zapaljivim materijama, kao što su; boje, lakovi, razređivač, nafta i naftni derivati, uglja, odoransa THT, gasa i sl.;
- U prostorijama sa električnim uređajima, gasnih postrojenja i kotlovnica dozvoljen je ulazak samo stručnim licima koji prate rad tih postrojenja;
- Zbranjeno je unositi i konzumirati alkoholna pića u Školi, te pušiti i uzimati hranu na mjestima koja su zagađena štetnim i otrovnim materijama;

Član 9.

Zaposlenik koji zasniva radni odnos u školi ili se raspoređuje na druge poslove, dužan je neposrednom rukovodiocu, odnosno ljekaru zdravstvene ustanove prijaviti svoje nedostatke koji se ne mogu primjeniti bez prijave (nesvjestica, padavica, grčenje mišića, vrtoglavica, česta glavobolja, narkomanija, alkoholizam i dr.)

Član 10.

Zaposlenik kome prijete neposredna opasnost po život i zdravlje radi toga što nisu sprovedene odgovarajuće mjere zaštite na radu, ima pravo da odbije obavljanje određenih poslova, o čemu je dužan obavjestiti neposrednog rukovodioca.

Član 11.

Zaposlenik koji je zasnovao radni odnos zadužuje se ličnim sredstvima koja mu pripadaju po Pravilniku o ličnim zaštitnim sredstvima.

III UTVRĐIVANJE POVREDA RADNIH OBAVEZA I PREDUZIMANJE MJERA PROTIV ZAPOSLENIKA IZ ZAŠTITE NA RADU

Član 12.

Povrede radne obaveze iz oblasti zaštite na radu, s obzirom na težinu posljedica mogu biti lakše i teže. Zaposlenik čini lakšu povredu radnih obaveza iz zaštite na radu:

- Ako lična zaštitna sredstva koristi u namjenske svrhe;
- Ako nepažljivo rukuje zaštitnim sredstvima odnosno nemarno održava ličnu zaštitnu opremu;
- Ako nemarno ili nesvjesno obavlja radne obaveze u vezi sa zaštitom na radu;
- Ako se na bilo koji način nemarno odnosi prema primjeni mjera zaštite na radu, bez težih posljedica.

Član 13.

Zaposlenik čini težu povredu radne obaveze iz zaštite na radu:

- Ako i nakon pismenog upozorenja odbije da koristi ličnu zaštitnu opremu;
- Ako se ne podvrgne obaveznom periodičnom ljekarskom pregledu;
- Ako ne prijavi neposrednom rukovodiocu pojave koje mogu prouzrokovati nesreću na radu;
- Ako na poslovima sa povećanom opasnošću i pored saznanja da nisu osigurane mjere zaštite na radu, nastavi da radi pa zbog toga nastanu teže posljedice za radnike i materijalna dobra;
- Ako ne prestane raditi na radnom mjestu dok se nalazi pod uticajem alkohola ili drugih opojnih sredstava pošto mu je neposredni rukovodilac naredio da obustavi rad;
- Ako na bilo koji način ne izvrši obaveze utvrđene ovim Pravilnikom, odnosno zbog tog Preduzeće pretrpi veću materijalnu štetu;
- Ako ne učestvuje u organizovanom obučavanju iz zaštite na radu i ne pristupi provjeri stečenog znanja.

Za težu povredu obaveza iz oblasti zaštite na radu može se otkazati ugovor o radu.

Član 14.

Zaposlenici na rukovodećim radnim mjestima čine lakšu povredu obaveza iz zaštite na radu u slučajevima neizvršavanja mjera zaštite na radu koje su propisane za sve zaposlenike Preduzeća i ako ne obavlja svoje zadatke zbog čega bih mogle nastati štetne posljedice po zdravlju zaposlenika ili manja materijalna šteta.

Član 15.

Postupak za utvrđivanje povreda obaveza iz oblasti zaštite na radu i izricanje mjera, vrši se prema odredbama Pravilnika o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti.

IV ORGANIZACIJA VRŠENJE POSLOVA ZAŠTITE NA RADU

Član 16.

Zaštita na radu u školi organizuje se i sprovodi u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu, ovim Pravilnikom i drugim normativima iz oblasti zaštite na radu.

V IZRADA PLANA I PROGRAMA MJERA ZAŠTITE NA RADU

Član 17.

Plan i program mjera zaštite na radu odnosi se kao akt prilikom donošenja godišnjeg Plana poslovanja škole.

Član 18.

Plan i program mjera zaštite na radu sadrži zadatke za poboljšanje uslova rada i preduzimanje mjera zaštite na radu kojima se obezbjeđuje siguran rad zaposlenika, a naročito:

- Unaprijeđenje tehnologije oruđa i uređaja za rad kao i radne sredine;
- Unaprijeđenje zdravstvenih uslova rada zaposlenika;
- Poboljšanje uslova rada na poslovima čije vršenje tih poslova prouzrokuje oboljenja i povrede na radu;
- Obezbeđuje sredstva za izvršenje planiranih zadataka;
- Rokovi, načini izvršenja obaveza i zadataka iz oblasti zaštite na radu, osobito onih na koje je ukazala nadležna inspekcija rada;
- Vršenje periodičnih pregleda oruđa i uređaja za rad, fizičke i hemijske štetnosti, mikroklimatske i druga mjerenja uslova radne sredine;
- Obezbeđivanje ljekarskih pregleda zaposlenika;
- Obezbeđivanje obuke i provjere znanja zaposlenika iz oblasti zaštite na radu;
- Odgovorna lica za izvršenje mjera zaštite na radu koje su naložene ovim Pravilnikom;
- Obezbeđenje finansijskih i drugih sredstava za sprovođenje mjera zaštite na radu;
- Druge mjere utvrđene Zakonom i ovim Pravilnikom;

VI OBUKA I PROVJERA ZNANJA IZ OBLASTI ZAŠTITE NA RADU

Član 19.

U skladu sa odredbama Zakona, Škola je dužna upoznati zaposlenike iz materije zaštite na radu, kao i prije raspoređivanja na radno mjesto, tako i po zasnivanju radnog odnosa, kao i u toku trajanja radnog odnosa u Preduzeću.

Član 20.

Osposobljavanje ili utvrđivanje osposobljenosti kako za zaposlenike koji se raspoređuju sa jednog na drugo radno mjesto tako i za nove zaposlenike koji se primaju u radni odnos vrši se iz usmenog i praktičnog dijela na osnovu kojeg se upoznavaju zaposlenici sa uslovima rada, ovlaštenjima i odgovornostima, kao i izvorima opasnosti i mjerama zaštite na radu. Provjeru praktično stečenog znanja za samostalan i siguran rad vrši neposredni rukovodilac koji je i vršio praktični dio upoznavanja zaposlenika sa opasnostima i štetnostima na radnom mjestu na koje je raspoređen.

Član 21.

Obuka i provjera stečenog znanja zaposlenika iz teoretskog opšteg dijela zaštite na radu vrši se putem testiranja za sve zaposlenike svake dvije godine. O provedenoj obuci zaposlenika iz materije zaštite na radu vodi se odgovarajuća evidencija.

Član 22.

Obuka i prvogjera stečenog znanja zaposlenika iz teoretskog opšteg dijela vrši se na osnovu „Programa obuke“ iz zaštite na ardu koji ima za cilj upoznavanje zaposlenika za provođenje mjera zaštite na radu, a to su sljedeće:

- Prava, obaveze i odgovornosti zaposlenika u oblasti zaštite na radu;
- Osnovne zaštite na radu i razlozi zbog kojih se one sprovode;
- Opasnostima kojima je zaposlenik izložen pri obavljanju rada i načina zaštite na radu;
- Kratko upoznavanje sa sadržajem i ciljevima programa te organizacijom zaštite na radu od požara;
- Spašavanje zaposlenika u slučaju elementarnih nepogoda i način evakuacije zaposlenika u slučaju požara, eksplozije ili drugih pojava koje mogu ugroziti veći broj zaposlenika;
- Upoznavanje zaposlenika sa pružanjem prve pomoći.

Član 23.

Društvo je dužno da provjeru stečenog znanja za samostalan i bezbjedan rad obezbjedi u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu, tako da se provjera znanja iz teoretskog opšteg dijela proširi na praktični dio propisanih mjera zaštite na radu, uz obaveznu saradnju sa neposrednim rukovodiocem.

Član 24.

Zaposlenik koji prilikom provjere stečenog znanja ne pokaže zadovoljavajući uspjeh ne može nastaviti raditi na tim poslovima, sve dok se ne osposobi za samostalan i bezbjedan rad. U slučaju iz prethodnog stava zaposlenik se raspoređuje na druge poslove, koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi, odnosno radnoj sposobnosti, s tim da nastavi i dalje obučavanje sve dok ne pokaže zadovoljavajuće znanje iz oblasti zaštite na radu.

VII POSLOVI, ODNOSNO ZADACI SA POSEBNIM USLOVIMA RADA

Član 25.

Poslovi sa posebnim uslovima rada su poslovi na kojima postoji povećana opasnost po život i zdravlje uposlenika, odnosno poslovi na kojima postoji povećan rizik od povrede na radu, profesionalnog oboljenja, zarazne bolesti i sl., a čije se štetno djelovanje na radnu sposobnost i zdravlje uposlenika ne mogu u potpunosti otkloniti posebnim mjerama zaštite na radu.

Član 26.

Utvrđivanje radnih mjesta sa posebnim uslovima rada vrši se u skladu sa odredbama Pravilnika o uslovima za utvrđivanje radnih mjesta sa posebnim uslovima rada i ljekarskim pregledima zaposlenika na tim radnim mjestima („Sl. List SR BiH“, broj: 2/91). U cilju preventivnog djelovanja, odnosno sprječavanja nastanka oštećenja zdravlja, profesionalnog oboljenja i invalidnosti, utvrđena su radna mjesta na kojima se rad obavlja pod posebnim uslovima rada i rokovima za periodične ljekarske preglede na tim radnim mjestima. U Školi su radna mjesta sa posebnim uslovima rada usklađena sa Pravilnikom o uslovima za utvrđivanje radnih mjesta sa posebnim uslovima rada i rokovima za periodične ljekarske preglede na tim radnim mjestima data je tabelarnim prikazom:

Red. broj	Radno mjesto	Broj tačke u pravilniku o utvrđivanju radnih mjesta sa posebnim uslovima rada („Sl. List SR BiH“, br: 2/91)	Rok za periodični ljekarski pregled
1	Domar	2,52	24 mjeseca
2	Čuvar	48	24 mjeseca

Član 27.

Prije raspoređivanja zaposlenika na poslove, odnosno radno mjesto iz prethodnog člana, Preduzeće je dužno prvovjeriti da li zaposlenik ispunjava zahtjeve radnog mjesta, a u toku rada zaposlenik se mora upućivati na periodične ljekarske preglede. Periodične ljekarske preglede vrši zdravstvena organizacija sa kojom društvo zaključi ugovor, te kojoj se dostavlja spisak uposlenika sa zahtjevima psihofizičkim sposobnostima koje se traže za svako radno mjesto.

VIII OPŠTE MJERE ZAŠTITE NA RADU I OBAVEZE O USLOVIMA RADA

Član 28.

Opšte mjere zaštite na radu određuju se za sve poslove, odnosno radne zadatke koje uposlenici obavljaju u školi. Opšte mjere zaštite na radu obuhvataju naročito uslove koje treba da ispunjavaju radne površine i radnog prostora, obezbjeđenja odgovarajućih puteva za prolaz, transport i evakuaciju uposlenika, pružanje prve pomoći, obezbjeđenje potrebne temperature, ventilacije, osvjetljenja, ograničenja buke i vibracije, otklanjanje štetnih uticaja kod radova gdje se pojavljuju toksične materije, obezbjeđenja ispravnih sredstava rada, obezbjeđenje od udara električne struje i sprječavanje nastanka požara i eksplozije. Ako se opasnosti i štetnosti kojima su izloženi uposlenici ne mogu na drugi način otkloniti upotrebljavaju se sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu utvrđenu posebnim aktom.

1. Radne i pomoćne prostorije

Član 29.

Sve radne i pomoćne prostorije u Školi moraju biti dovoljno osvijetljene prirodnom, odnosno vještačkom svjetlošću, prema standardima i periodičnim ispitivanjima u zakonskim predviđenim rokovima. Prozori, osvijetljavajući otvori i drugi elementi za osvijetljenje moraju biti raspoređeni tako da se:

- Izbjegne djelovanje direktnih sunčevih zraka na radnom mjestu;
- Mogu otvarati-zatvarati na radnom mjestu sa poda radne prostorije;
- Mogu snadbjevati napravama koje sprečavaju blještavost na radnom mjestu.

Član 30.

Zidovi, pregrade, tavanice i druge konstruktivne elemente radnih prostorija, gdje se vrši tehnološki postupak rada u kome se prilikom rada izvajaju štetne, eksplozivne i zapaljive materije, moraju biti izgrađeni od takvog materijala na kome se ne zadržava, odnosno ne talože prašina i druge štetne i opasne materije.

Član 31.

Podovi radnih prostorija moraju biti čvrsti, ravni izgrađeni od takvog materijala da se mogu lako čistiti i po potrebi prati. U svim prostorijama, odnosno magacinima za skladištenje robe, moraju se primjeniti mjere.

Član 32.

Radne prostorije u kojima se rukuje, odnosno manipuliše lako zapaljivim i eksplozivnim materijama smiju se zagrijavati samo na takav način da opasnost od požara i eksplozije bude potpuno isključena. U ovim prostorijama mora se obezbijediti prirodna i vještačka ventilacija, prema važećim propisima. Ove prostorije moraju se periodično ispitivati (mjeriti uslovi radne sredine, topli i hladni periodi) ukoliko se javljaju prašina, para, gasovi i druge hemijske štetnosti.

2. Sredstva i oruđa za rad

Član 33.

Sredstva i oruđa za rad koja služe pri raznim vrstama rada mogu se upotrebljavati samo za određenu svrhu za koju su namjenjena i sa njima se mora pažljivo rukovati, a poslije upotrebe očistiti i ostaviti na predviđeno mjesto.

Član 34.

Mašine, alati, uređaji, pomoćna sredstva (ljestve, aparati i sl.), bilo da se radi o novim ili rekonstruisanim, moraju prije upotrebe biti ispitani u pogledu njihove sigurnosti. Održavanje oruđa za rad i uređaja, naprava i proizvodnih sredstava mogu vršiti samo za to određeni i stručno osposobljeni zaposlenici.

Član 35.

Sudovi pod pritiskom i svi cjevovodi moraju u pogledu sigurnosti odgovarati utvrđenim tehničkim propisima iz ove oblasti i periodično ispitati u zakonskom predviđenom roku.

3. Buka i vibracije

Član 36.

Buka i vibracija u svim radnim prostorijama moraju se smanjiti na najmanju dozvoljenu granicu prema važećim propisima i moraju se periodično ispitivati u zakonskom predviđenom roku.

Član 37.

Sva oruđa i uređaji za rad moraju biti uzemljeni i zaštićeni od slučajnog napona dodira i periodično ispitani u zakonskim predviđenim rokovima. Svaki rad pod naponom na električnim uređajima je strogo zabranjen.

Član 38.

Od udara groma moraju biti zaštićeni svi objekti, zgrade, radionice, skladište zapaljivih i eksplozivnih materijala, objekti vezani za gasni sistem i sl. (prema važećim propisima).

Član 39.

Škola je obavezna da preko ovlaštene ustanove vrši periodične preglede elektroinstalacija i gromobranskih instalacija u zakonom predviđenim rokovima.

4. Opasne i štetne materije

Član 40.

Lako zapaljivi, eksplozivni, otrovni i nagrizajući materijali mogu se držati samo u odgovarajućim posudama na sigurnim mjestima, pod nadzorom i ključem u odgovarajućim skladištima namjenjenim u te svrhe. Rukovanje tim materijalima mogu vršiti posebno obučeni zaposlenici, upućeni za opasnost tih materija. Prolivene ili rasute količine tih materija moraju se odmah na siguran način odstraniti. Na posudama na kojima se nalaze opasne i štetne materije, mora biti natpisom označen sadržaj, kao i da su otrovne. Prilikom rada sa materijalima iz prethodnog stava, strogo se zabranjuje pušenje, upotreba otvorenog plamena i užarenog predmeta. Na tim poslovima ne smije se upotrebljavati alat i uređaji koji mogu izazivati varnicu.

Član 41.

Za pretakanje lako zapaljivih tekućina iz balona, buradi i slično moraju se upotrebljavati naprave koje spriječavaju njihovo prskanje i prosipanje po patosu. U radnom prostoru gdje se radi sa opasnim materijama moraju se na vidnim mjestima istaknuti radna uputstva za siguran rad dostavljena od proizvođača-isporučioaca.

IX POSEBNE MJERE ZAŠTITE NA RADU I OBAVEZE O USLOVIMA RADA

Član 42.

Posebne mjere zaštite na radu obezbjeđuju se kod kadrova kod kojih se primjenom opštih mjera zaštite na radu ne može otkloniti opasnost od oboljenja, odnosno opasnosti od nastupanja od invalidnosti nakon određenog vremena provedenog na tim poslovima, kao što je rad pod zemljom, vodom, u vodi i vlazi, pri niskim i visokim temperaturama, na otvorenom prostoru, na visini, na pokretnim objektima-uređajima, u zagađenom prostoru od štetnih gasova (ugljen monoksid, dioksid i dr.), štetne prašine, opasnosti od zaraznih bolesti i sl.

Član 43.

Novoizgrađeni i rekonstruisani objekti za koje je potrebno prije izgradnje, odnosno rekonstrukcije pribaviti građevinsku dozvolu ne smije se pustiti u pogon bez prethodno pribavljene interne upotrebne dozvole od strane nadležnog organa. Projektni biro društva pri projektovanju tehničko-tehnološke dokumentacije obavezno je navesti mjere zaštite na radu sa naznakom svih opasnosti i mjera za njihovo otklanjanje te navesti propise koji su korišteni kod projektovanja odnosno izrade projektne dokumentacije.

Član 44.

Ukoliko se vrši nabavka mašina ili uređaja na mehanizovani pogon, alata i drugih sredstava za rad kao i sredstava za ličnu zaštitu, potrebno je od proizvođača pribaviti upustvo za bezbjedan rad i održavanje, te isprave kojom se dokazuje da su provedeni u skladu sa propisima donesenim na osnovu zakona.

Član 45.

Odgovorno lice u društvu ne smije staviti u promet, odnosno u upotrebu sredstva rada i opremu i sredstva lične zaštite prije nego što se uvjeri da ista odgovaraju važećim propisima.

Član 46.

Radi obezbjeđenja ispravnosti sredstava rada i sigurnih radnih uslova, potrebno je vršiti periodična ispitivanja oruđa za rad, uređaja i radnih prostorija i to:

- Sve vrste oruđa i ručnih alata sa električnim i drugim vrstama pogona-svake 3 godine;
- Radne i pomoćne prostorije u kojima se pojavljuju fizičke, hemijske i biološke, mikroklimatske štetnosti-svake 3 godine;
- Elektro i gromobranske instalacije-svake 3 godine

Član 47.

Za sva sredstva koja podliježu periodičnom ispitivanju treba se pribaviti potvrda o njihovoj ispravnosti. Sredstva zaštite odnosno oruđa za rad i uređaji kojima je prošao rok važenja i koji je naveden u potvri smatraju se neispravnim i ne smiju se upotrebljavati. Potvrda iz stava jedan ovog člana izdaje zakon ovlaštena organizacija, odnosno proizvođač oruđa i uređaja.

1. Radionice za održavanje objekta

Član 48.

U radionici mjere zaštite na radu za zaposlenike koji obavljaju određene radove (bušenje, sječenje, varenje, rezanje, alatniški poslovi i sl.) odredbama Zakona o zaštiti na radu i drugim propisima moraju se poduzimati sljedeće mjere:

- Alati, uređaji i pomoćna sredstva moraju biti ispravna i pogodna za rad odnosno mogućnost od povrede na radu svesti na najmanju moguću mjeru;
- Kod upotrebe ručnih bušilica i brusilica produženi kablovi moraju biti propisano postavljeni i ispravni;
- Sve mašine i uređaji u radionici i na terenu moraju biti uzemljene i snabdjevene zaštitnim oklopom na rotirajućim dijelovima;
- Prostor u radionici i na terenu gdje se izvode varilaške operacije moraju biti dobro provjetrene prirodnom ili vještačkom ventilacijom;
- Uposlenici u radionicama obavezno moraju upotrebljavati sredstva lične zaštite koja su im propisana.

Član 49.

Električni uređaji, postrojenja i instalacije moraju biti izvedeni prema propisima, tehničkim normativima i iskustvima. Na svim razvodnim tablama i drugim potrebnim mjestima moraju se istaći odgovarajući natpisi i obavještenja od opasnostima od električne struje. Sve radove na elektro instalacijama i uređajima moraju obavljati isključivo kvalifikovani i dobro obučeni zaposlenicima elektro struke.

Član 50.

Svi električni uređaji, postrojenja odnosno elektro potrošači moraju biti sigurni i propisano uzemljeni, a prenosni električni aparati uzemljeni preko svojih odgovarajućih priključnih voda i šuko utičnica. Manje razvodne table moraju biti smještene u odgovarajuće ormare i uvijek zaključani. Ispred elektro ormara razvodni tabli moraju se nalaziti izolacioni tepisi. Svaki rukovodilac dužan je prijaviti sve nepravilnosti električnih uređaja, instalacija i postrojenja nadležnima. Zaposlenici elektro radionice-električari su dužni da upišu u kontrolnu knjigu sve izvršene intervencije na razdvojnim tablama i rasklopnim uređajima. Električar snosi punu odgovornost za kvalitet i ispravnost popravki.

2. Periodični pregledi i ispitivanje oruđa i uređaj za rad

Član 51.

Sredstva za rad odnosno oruđa, uređaji, postrojenja instalacije, alati, za vrijeme rada moraju biti u ispravnom stanju i da ne ugrožavaju zaposlenika koji sa njima rukuju ili se nalaze u neposrednoj blizini. Radi preuzimanja odgovarajućih mjera Škola je dužna da osigura obavljanje prethodni povremenih i periodičnih pregleda oruđa za rad prema mogućnostima uređaja, postrojenja, instalacija i drugih naprava. Za održavanje sredstava za rad u ispravnom stanju odgovoran je neposredni rukovodilac u procesu rada.

Član 52.

Prethodni pregledi pruža za rad i uređaja vrši se prije puštanja u rad, kao i nakon svake veće rekonstrukcije i sl. Dnevne, nedjeljne, mjesečne, godišnje i vandredne preglede oruđa i uređaja vrši organizaciona jedinica održavanja sredstava prema ukazanoj upotrebi, gdje se moraju pridržavati svih propisanih mjera zaštite na radu. Periodični pregledi oruđa za rad i uređaja, a u svrhu dobijanja upotrebne dozvole za rad vrši se svako tri (3) godine od strane ovlaštene institucije.

3. Elektro i gromobranske instalacije

Član 53.

Periodičnim ispitivanjima podvrgavaju se sve elektroinstalacije i gromobrani instalirani na svim objektima koji pripadaju Preduzeću. Ovo ispitivanje povjerava se ovlaštenim institucijama, a izvodi se u skladu sa zakonskim propisima i rokovima odnosno poslije svake rekonstrukcije ili udara groma.

X NABAVKA I ODRŽAVANJE SREDSTAVA LIČNE ZAŠTITE

Član 54.

Škola je dužna da zaposlenicima obezbijedi sredstva za ličnu zaštitu na radu i opremu (lična zaštitna sredstva, zaštitna odjeća, obuća i drugo) na svim radnim mjestima na kojima postoji opasnost po život i zdravlje od štetnosti koje su prisutne odnosno kojima su izloženi, a ne mogu se otkloniti tehničkim zaštitnim uređajima ili na drugi način što svojom Odlukom utvrđuje direktor odnosno odgovorno lice.

Član 55.

Lična zaštitna oprema i sredstva zaštite na radu moraju biti na jednom mjestu (magacinu) odnosno ormarima u gardarobi-na radnim mjestima.

Član 56.

Nabavka propisane zaštitne opreme i sredstava vrši nabavna služba na osnovu plana nabavke zaštitne opreme i sredstava putem javne nabavke jednom godišnje uz konsultaciju službe zaštite od požara i zaštite na radu. Evidenciju o izdatim sredstvima i opremi za zaštitu na radu zaposlenicima koji su raspoređeni na radna mjesta na kojima su propisana zaštitna sredstva i oprema i o rokovima, izvršenom pregledu vode službe zaštite od požara i zaštite na radu/odjel zaštite na radu.

XI VOĐENJE EVIDENCIJE I ČUVANJE ISPRAVA IZ ZAŠTITE NA RADU

Član 57.

Škola je dužna voditi evidenciju i čuvati isprave u oblasti zaštite na radu na način i po postupku kako je određeno važećim propisima:

- Zaposlenicima raspoređenim na radno mjesto sa posebnim uslovima rada;
- Obuci zaposlenika i provjeri znanja iz oblasti zaštite na radu;
- Izvršenim pregledima i ispitivanjima fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimе u radnim i pomoćnim prostorijama, sredstvima rada i opreme iz člana 12. Zakona o zaštiti na radu i sredstvima lične zaštite iz člana 8. stav 2. Zakona o zaštiti na radu;
- Pregledu elektro i gromobranske instalacije;
- Povredama zaposlenika na radu i profesionalnim oboljenjima zaposlenika;
- Smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima;
- Periodičnim ljekarskim pregledima zaposlenika.

XII OBAVEZE PREMA INSPEKCIJI ZAŠTITE NA RADU

Član 58.

Direktor škole je dužan da izvjesti nadležni organ inspekcije zaštite na radu:

- O svakom smrtnom slučaju, kolektivnoj nesreći, teškoj povredi, nezgodi i svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život i zdravlje zaposlenika na radu;
- Da sarađuje sa organima inspekcije rada pri njihovom vršenju redovnih odnosno vandrednih kontrolnih pregleda;
- Pribavlja i dostavlja podatke i izvještaje organa inspekcije rada na njihovo traženje;
- Vršiti nadzor i sprovođenje nalaza i rješenja organa inspekcije rada i iste izvještava o izvršenju tih akata.

Član 59.

Svaki akt, rješenje, naređenje, zahtjev, prijedlog u vezi sa zaštitom na radu koji dostavlja bilo kojem sektoru, službi i rukovodiocu od strane inspekcije rada, mora se dostaviti službi zaštite od požara i zaštite na radu, radi poduzimanja daljih odgovarajućih mjera kako bi se moglo pristupiti otklanjanju uočenih nedostata u oblasti zaštite na radu.

Član 60.

U slučaju kada je organ inspekcije rada utvrdio nedostatke i nepravilnosti u primjeni mjera propisa o zaštiti na radu i odredio rokove za otklanjanje istih, služba zaštite od požara i zaštite na radu dužna je putem odgovornih rukovodioca preduzeti potrebne mjere za otklanjanja utvrđenih nedostataka, odnosno nepravilnosti do određenog roka i o tome izvjestiti inspekciju rada o izvršenju, osam dana prije isteka roka.

XIII PRUŽANJE PRVE POMOĆI, UTVRĐIVANJE UZROKA POVREDE NA RADU I ELEMENTARNE NEPOGODE

1. Pružanje prve pomoći

Član 61.

Zaposlenik koji se povrijedi dužan je odmah i bez odlaganja da obavijesti neposrednog rukovodioca. Neposredni rukovodilac i svi ostali zaposlenici su dužni da ukažu prvu pomoć povrijeđenom zaposleniku, te ukoliko se radi o povredi teže prirode da obavjeste zavod za hitnu medicinsku pomoć ili obezbijedi dprevoz do najbliže zdravstvene ustanove.

Član 62.

U svim radnim prostorijama škole radionice, kotlovnice i sl. na vidnom i pristupačnom mjestu moraju biti postavljeni ormarići sa potrebnim sanitetskim sredstvima za pružanje prve pomoći. Na najmanje 50 zaposlenika mora postojati 1 (jedan) sanitarni ormarić

Član 63.

Na sanitetskim ormarićima moraju biti označeni brojevi telefona:

- Najbliže zdravstvene ustanove;
- Stanice za hitnu pomoć
- Ime šefa odjela zaštite na radu

Član 64.

Prevoz zaposlenika do najbliže zdravstvene ustanove radi pružanja hitne medicinske pomoći vrši se prevoznim sredstvom Preduzeća ili kolima hitne pomoći. U slučaju kolektivne nesreće ili elementarnih nepogoda, sva prevozna sredstva Preduzeća stavljaju se na raspolaganje radi transporta povrijeđenih zaposlenika do najbliže zdravstvene ustanove.

2. Zabrana upotrebe nikotinskih prerađevina

Član 65.

Zabranjeno je pušenje u prostorijama gdje se odvija rad sa strankama odnosno u radnim i pomoćnim prostorijama u kojima rade dvije ili više zaposlene osobe od kojih je najmanje jedan nepušač. Zaposlenicima pušačima koji rade na mjestima iz prethodnog stava u Preduzeću se mora obezbijediti mjesto za pušenje, odnosno prostorija u kojoj su postavljene posude za bacanje opušaka (stojeće pepeljare sa vodom), te odgovarajuće ventilacije.

XIV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 66.

Sa odredbama ovog Pravilnika moraju biti upoznati svi zaposlenici, a naročito odgovorni zaposlenici navedeni u ovom Pravilniku. Zaposlenike koji tek stupaju u radni odnos, odnosno novoprimiteljni zaposlenici sa odredbama ovog Pravilnika dužan je upoznati neposredni rukovodilac, odnosno rukovodilac.

Član 67.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na način i po postupku predviđenom za njegovo donošenje.

Član 68.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 01-70/17

Datum: 22.03.2017. godine

PREDSJEDNIK ŠKOLSKOG ODBORA

Vahid Okić

PRIPADAJUĆA SREDSTVA LIČNE I ZAŠTITNE OPREME

Red. broj	Radno mjesto	Pripadajuća zaštitna sredstva i oprema	Rok trjanja
1	Zaposlenik na održavanju objekta	Radno odijelo, kapa (hl. i topli per.) Zaštitne cipele sa čel. kpicom Zaštitne rukavice Po potrebi i druga zaštitna oprema (zaštitni šljem, respiratori, antifoni)	1 godina 1 godina 1 mjesec Rok neogr.
2	Rukovaoc kotlovnicom	Radno odijelo, kapa (hl. i topli per.) Zaštitne cipele sa čel.kapicom Zaštitne rukavice	1 godina 1 godina 1 mjesec